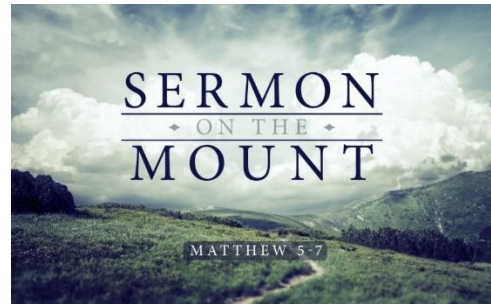

DEEL 2, ZALIGSPREKINGEN

WAT GAAN WE DOEN?

Belangrijkste punt uit de vorige les was over het de aard van het Koninkrijk van God. Het Koninkrijk van God is iets wat onderweg is en wat de Heer Jezus gaat vestigen als Hij terugkomt en alles nieuw maakt en tegelijk is dat Koninkrijk ook nu al zichtbaar. Het wordt zichtbaar overal waar God nu al mag regeren. In de levens van gelovigen dus. **In de Bergrede laat**

Jezus zien hoe een burger van Zijn Koninkrijk eruit ziet en hoe deze behoort te leven. Het is dus veel meer een karakterbeschrijving van een burger van dat Koninkrijk dan dat het een wetboek van het Koninkrijk is. Nadat we afgelopen keer in vogelvlucht naar het Matteüs evangelie en een globaal overzicht van de Bergrede hebben gekeken kijken we vandaag naar de bijzondere eerste woorden van deze toespraak van de Heer Jezus; de zaligsprekingen.

DE BERG OP

Toen Jezus de menigte zag, ging Hij de berg op, en nadat Hij was gaan zitten, kwamen Zijn discipelen bij Hem. En Hij opende Zijn mond en onderwees hen. (Matteüs 5:1-2)

Jezus is begonnen aan Zijn openbare bediening in Israël. Door onderwijs en tekenen is Hij geen onbekende meer en steeds meer mensen volgen Hem. In de evangeliën komen we rondom Jezus grofweg 3 soorten mensen tegen.

- ✓ Discipelen: mensen die Jezus hebben aangenomen als Messias en zich aan Hem hebben toegewijd.
- ✓ Tegenstanders: mensen die kritisch staan ten opzicht van Jezus, Hem niet accepteren als Messias.
- ✓ De menigte: een redelijk neutrale groep die door het onderwijs en de tekenen nieuwsgierig is naar Jezus. Hoewel Jezus zelf 12 leerlingen heeft aangesteld is het Zijn doel om vanuit de menigte ook andere mensen tot discipel te maken. (Johannes 17:20)

Jezus gaat zitten en neemt de houding van een rabbi aan en hoewel de menigte ook aanwezig is zijn het de discipelen die aan Zijn voeten komen om het onderwijs niet alleen te horen maar echt te ontvangen. Je zou kunnen zeggen dat de boodschap van Jezus bedoeld is voor iedereen maar pas echt zegenrijk is voor hen die het willen ontvangen. **Waar plaats jij jezelf ten opzichte van Jezus? Ben je nog deel van de menigte? Behoor je tot de tegenstanders of ben je discipel? Waarom zet jij jezelf op die plaats?**

Discipelen van Jezus moeten in beweging komen! Om Jezus woorden tot je te kunnen nemen moet je vanuit de menigte de berg op om aan de voeten van Jezus te kunnen komen. Je zou kunnen zeggen dat het belangrijk is om aan de drukte van alle dag te ontsnappen om in de rust Jezus te kunnen ontmoeten. **Hoe geef jij dat vorm in je leven?**

ZALIG

Het begin van de Bergrede bestaat uit een aantal uitspraken die we kennen als de “zaligsprekingen” Direct hierin wordt al duidelijk hoe radicaal anders het Koninkrijk van God is. De zaligsprekingen zijn uitspraken die iets zeggen over het karakter van een burger van Gods Koninkrijk en die telkens beginnen met het Griekse woord: μακάριος / *makarios*. Het kan vertaald worden als gelukkig of (geluk) zalig. **Geluk is iets waar elk mens naar zoekt. Wat kan jou echt gelukkig maken?**

Maar wanneer ben je nou echt volkomen en blijvend gelukkig? In de Zaligsprekingen geeft Jezus een samenvatting. Elke Zaligspreking begint met een zegen en vervolgens wordt uitgelegd wie zich gezegend mag weten gevolgd door de reden van die zegen. Uit deze eerste woorden van Jezus wordt goed duidelijk hoe radicaal anders Gods Koninkrijk is ten opzichte van de gewone wereld. Het lijkt wel de wereld die wij kennen maar dan op z'n kop. **Lees de zaligsprekingen eens door en vertel wat jouw er het meeste in raakt.**

De belofte genoemd in de eerste en de laatste Zaligspreking is gelijk en zo vormt het een afgerond geheel van 8 uitspraken. De volgorde is ook niet willekeurig. De Heer Jezus bouwt Zijn uitspraken op en er is een logische geestelijke opbouw te zien in deze Zaligsprekingen.

ZALIG ZIJN DE ARMEN VAN GEEST, WANT VAN HEN IS HET KONINKRIJK DER HEMELEN.

Het woord wat hier gebruikt wordt duidt op iemand die werkelijk straatarm is. Een bedelaar, iemand die zelf helemaal niets meer heeft en niet in staat is om zichzelf te redden. Hoewel hier ook materiële en sociale armoede mee aangeduid wordt gaat het allereerst om armoede in geestelijk (godsdienstig) opzicht; een geestelijke bedelaar dus. Daarmee legt Jezus het fundament van wat het leven als Christen inhoudt; leven uit genade. In deze ene uitspraak wordt het evangelie zichtbaar. We hebben zelf helemaal niets en worden door Gods genade verlost en gered. (Romeinen 3:21-25) Het leven van een Christen begint met de erkenning dat men zelf geestelijk gezien een bedelaar is. Iemand die afhankelijk is van de goedheid/genade van een ander. De BGT vertaald erg mooi *‘Het echte geluk is voor mensen die weten dat ze God nodig hebben. Want voor hen is Gods nieuwe wereld.* Het geweldige is dat

wanneer wij erkennen dat we niets hebben en kunnen God in Zijn liefde en genade ons tegemoet komt en het Koninkrijk der hemelen schenkt in Christus. Deze eerste Zaligspreking is de grondtoon van het Koninkrijk van God en staat haaks op de mentaliteit in de wereld waar erkenning van armoede veelal iets is wat voorkomen wordt en waar wij mensen toch heel graag zelf onze boontjes willen doppen. Erkennen dat je iets niet kunt of afhankelijk zijn is niet iets waar de meeste mensen naar uitkijken en toch is dat nu juist de basis van het Christelijke Evangelie.

Vind jij het lastig om “arm van geest” te zijn en waarom wel of niet?

Ook letterlijke armoede wordt hier aangesproken, niet alleen de geestelijke. Nu is het niet zo dat armoede opgevat moet worden als een zegen. Veel meer is het in deze context een bedoeld als een waarschuwing om door middel van het streven naar rijkdom en bezit aanzien en status te verwerven waardoor je zou kunnen vergeten dat je ten diepste afhankelijk bent van God. Ook laat het zien dat er geen direct verband is tussen rijkdom/armoede en geloof. Hiermee haalt Jezus het welvaartsevangelie onderuit. Er is nergens een aanleiding om te denken dat wanneer je maar geestelijk genoeg leeft God dit automatisch zegent met voorspoed en rijkdom. Rijk en arm zitten in hetzelfde schuitje en zijn afhankelijk van een goede en genadige God. Maar met Christus zijn we ook erfgenamen en mogen we vertrouwen op de belofte dat de Vader ons in Christus eens alles zal schenken. (Romeinen 8)

ZALIG ZIJN ZIJ DIE TREUREN, WANT ZIJ ZULLEN VERTROOST WORDEN.

Gelukkig ben je als je verdriet hebt? Dat is een wereldvreemde uitspraak van Jezus niet waar? Verdriet is iets waar wij mensen liever niet bij nadenken en het liefste uit de weg gaan. Uit allerlei onderzoeken blijkt telkens weer dat mensen het liefste niet nadenken of praten over verdrietige zaken en deze dingen vermijden. Het onvermogen hiermee om te gaan leidt in mijn ogen ook tot de enorme toeloop bij psychologen en psychiaters. Ik zie het helaas ook tussen mensen onderling.

Doordat we het moeilijk vinden om met verdriet om te gaan zie ik vaak gebeuren dat mensen die verdriet ervaren steeds eenzamer worden omdat de mensen om hen heen hen wat laten vallen. Ook in de kerk is vaak weinig ruimte voor verdriet. We zingen bijvoorbeeld liever vrolijke lofliederen dan zwaarmoedige klaagliederen. Toch is omgaan met verdriet een belangrijk deel van het leven. Juist als Christen mogen we uitkijken naar de troost die God geeft in Zijn Woord. De Bijbel staat vol beloften die ons helpen in situaties als rouw, ziekte, lijden, pijn, zorg en angst. **In welke belofte van God vind jij troost in jouw verdriet?**

Hoewel dit zeker ook opgesloten ligt in deze Zaligspreking bouwt hij door op de vorige en gaat het hier allereerst over het verdriet veroorzaakt door zondebesef. Als je als bedelaar bij God bent gekomen met een enorme schuld en wetend dat je dat zelf nooit kunt wegnemen dan zal dat verdriet teweegbrengen. Verdriet vanwege je schuld ten opzichte van God, verdriet omdat je er een rommel van hebt gemaakt, verdriet over de zondige toestand in deze wereld, verdriet omdat je beseft hoever we met elkaar bij Gods verlangen voor de wereld verwijderd zijn, verdriet dat we Gods Schepping en schepsels zo tekort doen en soms zelfs vernietigen, verdriet dat je zelf helemaal niets kan doen om in jouw situatie verandering te brengen.

Bedenk dan eens hoe groot de troost en vreugde zijn wanneer in dat verdriet het verlossende evangelie van Jezus klinkt! Hoe groot zou de dankbaarheid en de vreugde zijn als in dat doorleefde verdriet Gods redding in Christus klinkt! Daarom moet de kerk blijven spreken over zonde en redding. Juist vanuit de zonde en het verdriet daarover leren we hoe kostbaar en groot Gods genade is. **Denk jij nog wel eens na over zonde in jouw leven en in de wereld? Kun je er nog echt verdrietig van zijn? Hoe zou het zijn als jij meer en meer met Gods ogen naar je leven en naar de wereld zou leren kijken? Zou dat iets veranderen in je hart?**

ZALIG ZIJN DE ZACHTMOEDIGEN, WANT ZIJ ZULLEN DE AARDE BEËRVEN.

Wie dit heeft bedacht heeft recent niet goed om zich heen gekeken! De zachtmoedigen zijn toch de mensen die altijd aan het kortste eind trekken? Het zijn inderdaad meestal de rijken, de machtigen of de mensen met de grootste mond die het voor het zeggen hebben in de wereld maar in Gods Koninkrijk gaat het anders. Daar gaat het niet over heersen en macht maar over nederigheid en dienen. Daar gaat het over de ander hoger achten dan jezelf. **Hoe brengen wij het als gemeente het eraf op dat gebied? Staan bij ons ook de hardste roepers vooraan of hebben we (voldoende) oog voor iedereen? Waar kunnen wij in leren? Waar kun jij groeien in zachtmoedigheid?**

πραῦς / Praüs betekent 'zachtmoedig, vriendelijk van aard, mild. Zachtmoedigheid staat tegenover hoogmoed en trots. Een zachtmoedig Christen is dus ook iemand die bereid is om zich te onderwerpen aan God en Hem wil gehoorzamen. Een zachtmoedig mens is dus geen slapjanus, sterker nog het vraagt moed en kracht om echt zachtmoedig te zijn. Jezus is zelf natuurlijk het beste voorbeeld van zachtmoedigheid. Hij zegt het zelf in Matteüs 11:29. **Ken jij meer voorbeelden?**

ZALIG ZIJN ZIJ DIE HONGEREN EN DORSTEN NAAR DE GERECHTIGHEID, WANT ZIJ ZULLEN VERZADIGD WORDEN.

Het hongeren en dorsten laat zien dat het niet zomaar gaat om een verlangen maar een blijvende en diep verlangen naar gerechtigheid. Denk aan de honger die kan knagen als je een paar dagen niet gegeten hebt of de dorst die je kan hebben als je uren in de brandende

zon hebt gewerkt en compleet uitgedroogd bent. Over zo'n toestand heeft Jezus het hier. Een honger naar gerechtigheid. Daarmee gaat het over Gods gerechtigheid. De BGT vertaald erg treffend dat het gaat over mensen die ernaar verlangen om te doen wat God wil. Dat is de verandering die het evangelie ons wil brengen. Wanneer we weten dat we niets hebben behalve een enorme schuld bij God die we niet zelf weg kunnen nemen dan worden

we verdrietig. Het evangelie troost ons en doet ons beseffen dat het niet om ons gaat maar om Hem, we worden dus zachtmoedig en er komt een diep verlangen om uit dankbaarheid en liefde God te dienen en te doen wat Hij wil. Een honger om God en Zijn wil steeds meer en beter te leren kennen. Een honger die leidt naar het Woord, naar de gemeente, naar gebed omdat je steeds meer wilt leren over Hem en hoe je Hem kunt dienen. **Heb jij honger naar God? Hoe voed jij jezelf? Hoe vind jij geestelijke verzadiging?**

De belofte is dat deze honger verzadigd zal worden. Gods Geest werkt in ons en doet daar Zijn vrucht groeien en de uiteindelijke belofte is dat wanneer we God zullen zien van aangezicht tot aangezicht we verzadigd zullen worden. Er zit ook een verlangen aan dat in de wereld de zaken steeds meer zullen gaan zoals God wil. In die zin is het ook een honger naar de Wederkomst van Jezus die alle dingen nieuw zal maken zodat alles weer zal zijn zoals God heeft bedoeld; zonder vloek en zonder zonde.

ZALIG ZIJN DE BARMHARTIGEN, WANT AAN HEN ZAL BARMHARTIGHEID BEWEZEN WORDEN.

Ook hier gaat het over de transformatie die het evangelie in ons teweeg wil brengen. Hoewel God ons niets verplicht is heeft Hij biedt Hij is Christus genade aan. Dat getuigd van het karakter van onze God Hij is liefdevol en barmhartig. Barmhartigheid hoort bij Gods Koninkrijk en bij iedereen die deel wil zijn van dat Koninkrijk. Barmhartigheid is de reden dat we erbij kunnen horen en God vraagt ook ons die barmhartigheid door te geven aan de ander. Denk maar eens aan het verhaal van de Barmhartige Samaritaan wat Jezus verteld. (Lucas 10:25-37) Bij barmhartigheid gaat het erom dat je het lijden en de pijn van de ander ziet en erdoor geraakt wordt en je in beweging zet. Het is niet zo dat Jezus zegt als jij niet barmhartig bent dan ben ik het ook niet. Het is veel meer zo dat wanneer jij niet barmhartig bent het laat zien dat jij ook nog niet goed door hebt hoe genadig God voor jou is geweest.

Waar en hoe zie jij barmhartigheid terug in onze gemeente? Wat kunnen we doen om hierin te leren?

ZALIG ZIJN DE REINEN VAN HART, WANT ZIJ ZULLEN GOD ZIEN.

God zien, dat is waar het in elke religie om gaat. Dat is het verlangen van iedereen die leeft in relatie met God. Denk maar eens aan het verlangen van Mozes (Ex. 33) De reinen van hart zullen die zegen ontvangen maar wanneer ben je nu rein van hart? Met het hart wordt het centrum van ons "zijn" bedoeld. Wie je echt en helemaal bent. Volgens Jezus is ons hart vaak een bron van onreinheid (mat. 15:19-20) Hoe kunnen we dan rein van hart worden? Door Jezus! In Ezechiël 36:26-27 doet God de belofte dat Hij ons een nieuw hart wil schenken. Hij doet dat doormiddel van Zijn Woord en Heilige Geest die ons diep van binnen veranderen. Dit is de strijd tussen de oude en de nieuwe mens waar de Bijbel over spreekt. Iemand met een rein hart is niet een zondeloos mens die in alles perfect is maar iemand die eerlijk en oprecht leeft in diepe verbondenheid met God. Iemand die treurt over zijn zonde, deze belijdt en vervolgens uit liefde en dankbaarheid zijn leven leidt. Het gaat over oprechtheid, iemand zijn uit 1 stuk, zonder verborgen agenda en zonder leugen. Niet naar God, niet naar jezelf en niet naar anderen. Wanneer je zo oprecht en eerlijk leeft dan wordt God zichtbaar in wie je bent en wat je doet. Dat God bestaat wordt dan zichtbaar in je leven doordat je hart meer en meer verandert en uiteindelijk zal je Hem dan werkelijk zien. (1 Joh 3:2-3)

ZALIG ZIJN DE VREDESTICHTERS, WANT ZIJ ZULLEN GODS KINDEREN GENOEMD WORDEN.

Bij het woord ειρηνοποιός / eirēnopoios moeten we niet denken aan een bemiddelaar tussen twee strijdende partijen tijdens een oorlog. Het is ook niet alleen maar een vreedzaam persoon die nooit ruzie maakt. Het duidt op iemand die zelf actief op zoek is om vrede en verzoening te bewerken. Volgens Romeinen 5:8-11 waren we door onze zonde vijanden van God en heeft God ons liefde en genade gered. Door het werk van Jezus mogen wij leven in vrede met God. **Hoe ziet die vrede eruit volgens jou?**

De Christen die deze vrede heeft ontdekt wil niets liever dan die liefde doorgeven! Dat kan door eenheid te bewerken, conflicten op te lossen, dingen niet te laten doormodderen maar aanpakken en liefdevol opruimen, vergevingsgezind te zijn en ga zo maar door. Juist door zo met elkaar om te gaan binnen de gemeente en zo in het leven te staan wijst ons leven en onze manier van doen naar de God van de vrede die we dienen. **Hoe brengen wij als kerk en gelovigen het ervan af op dat gebied?**

ZALIG ZIJN ZIJ DIE VERVOLGD WORDEN OM DE GERECHTIGHEID, WANT VAN HEN IS HET KONINKRIJK DER HEMELEN.

De Heer Jezus heeft tijdens Zijn aardse bediening veel tegenstand ervaren en meerdere malen bereid Hij Zijn volgelingen erop voor dat dit ook deel zal zijn van hun leven. (Johannes 15:20, Openbaring 2:10) De waarden die bij Gods Koninkrijk horen zijn zo anders dan wat normaal is in de wereld dat dit altijd zal stuiten op weerstand van mensen die zich op een of andere manier bedreigd voelen door de boodschap van het evangelie. Sinds Jezus is geloofsvervolging tijdens heel de kerkgeschiedenis aan de orde van de dag geweest. Geloofsvrijheid zoals wij die kennen is eerder uitzondering dan regel. **Welke vormen van geloofsvervolging heb jij wel eens ervaren? Hoe reageerde jij?**

Hier geeft Jezus een bijzondere bemoediging voor Zijn volgelingen in een laatste

Zaligspreking met zelfs een aanvulling in verzen 11 en 12. Net zoals op veel andere plaatsen in de Bijbel wil Jezus ons laten weten dat in die verdrukking Hij erbij is en uiteindelijk overwinnen zal. Het is een aansporing om trouw en standvastig te blijven aan Hem. Om je geluk niet te laten afhangen van aardse zaken maar van Zijn beloften. Om niet alleen om je

heen en naar de omstandigheden te kijken maar bovenal uit te zien naar Hem. **Hoe zie jij uit naar Jezus' komst en de doorbraak van Gods Koninkrijk? Ben je ermee bezig of juist helemaal niet?**
